

Keflavík 28. apríl 2004.

Nefndarsvið Alþingis
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík.

Efni: Umsögn um Framvarp til laga um breytingar á fæðingar- og foreldraorlofi og tryggingagjaldi, 855 mál.

Hér fyrir neðan er afgreiðsla fjölskylduráðs á Framvarpi til laga um breytingar á fæðingar- og foreldraorlofs og tryggingagjald, 855 mál. Fram komu tvö álit frá fjölskylduráði þ.e. álit meirihluta sem fjórir fulltrúar í ráðinu styðja og álit minnihluta sem einn fulltrúi í ráðinu stendur að.

Álit meirihluta fjölskylduráðs

Umsögn um frumvarp til laga um breytingu á lögum nr. 95/2000, um fæðingar- og foreldraorlof, og lögum nr. 113/1990, um tryggingargjald, með síðari breytingum.

Fjölskylduráð styður megintilgang frumvarpsins um að renna styrkari stoðum undir fæðingarorlofskerfið, treysta stöðu laganna og koma böndum á útgreiðslur úr fæðingarorlofssjóði.

Ráðið styður einnig að greiðslur úr sjóðnum verði hækkaðar og ýmsar lagfæringar sem settar eru fram í ljósi þeirrar reynslu sem komin er á framkvæmd við úthlutun úr sjóðnum.

Fjölskylduráð styður þær aðgerðir sem fram koma í frumvarpinu um að stilla saman greiðslum úr fæðingarorlofssjóði miðað við skattkerfið þannig að hægt sé að koma á auknu jafnvægi milli inn og útgreiðslu Fæðingarorlofssjóðs.

Um þak á greiðslur úr fæðingarorlofssjóði

Grundvallarbreyting er gerð varðandi greiðslur Fæðingarorlofssjóðs til foreldra í fæðingarorlofi þar sem lagt er til að tekið verði inn ákveðið hámark þannig að hámarkið miðist við meðaltalstekjur foreldra að fjárhæð 600 þúsund krónur og mánaðarleg útgreiðsla sjóðsins til foreldris verði 480.000.- kr. að hámarki. Allar greiðslur til foreldra undir þessum mörkum miðast við 80% af meðaltali heildarlauna á viðmiðunartímabilinu.

Fjölskylduráð styður þessa breytingu af neðangreindum ástæðum:

1. Hámarksgreiðslur að fjárhæð 480.000 þúsund krónur ættu að ná til flestra almennra launamanna, stjórnenda og margra yfirmanna fyrirtækja. Þannig fellst Fjölskylduráð á þau rök að þessi tekjumörk nægi til að valda sem minnstri röskun á tekjum allflestra heimila.

2. Gríðarlegur launamunur er í þjóðfélaginu og dæmi um laun á mánuði sem skipta milljónum og jafnvel tugum milljóna. Ekki er ástæða til að elta slíkan ójöfnuð í tekjum með fæðingarorlofslaunum, enda má ljóst vera að laun fyrir ofan ákveðið hlutfall, séu ekki notuð til framfærslu fjölskyldunnar eða kostnað á nokkurn hátt við fæðingarorlofið sjálft.
3. Sú neikvæða umræða sem fylgt hefur milljónagreiðslum til einstaklinga í fæðingarorlofi í ákveðnum atvinnugreinum í, hefur skaðað ímynd laganna og þá jákvæðu mynd sem fæðingarorlofið hefur haft í för með sér.
4. Í flestum tilvikum eru það karlmenn sem myndu taka fæðingarorlofslaun umfram 600 þúsund króna viðmiðunarmarkið. Breytingin hefur þannig í för með sér jöfnun milli launa kynja eftir að ákveðnu hámarki er náð.
5. Aðrar greiðslur s.s. atvinnuleysisbætur sem eru einnig fjármagnaðar af tryggingargjaldi miðast við ákveðin hámark.

Þráinn Hallgrímsson
Drífa Sigfúsdóttir
Sigrún Júlíusdóttir
Soffía Gísladóttir

Einn fulltrúi Hrannar B. Arnarsson, skilaði eftirfarandi séráliti:

Undirritaður styður megin tilgang frumvarpsins um að renna styrkari stöðum undir fæðingarorlofskerfið og treysta stöðu laganna.

Undirritaður styður jafnframt þær aðgerðir sem fram koma í frumvarpinu um að stilla saman greiðslum úr Fæðingarorlofsjóði og upplýsingum úr skattakerfinu þannig að hægt sé að koma á auknu jafnvægi milli inn og útgreiðslu Fæðingarorlofssjóðs.

Undirritaður lýsir hins vegar andstöðu sinni við þá fyrirætlan að lögfasta hámark á greiðslum úr sjóðnum og telur að slíkar reglur vinni gegn upprunalegum tilgangi laganna, þ.e að tryggja sem jafnasta stöðu allra á vinnumarkaði til töku fæðingarorlofs án teljandi tekjumissis og þar með jafnari stöðu kynjanna gagnvart atvinnurekendum. Með upptöku hámarksgreiðslna úr sjóðnum væri því snúið af upprunalegri braut og vegið að einni af grunnstöðum upprunalegu laganna. Það væri miður.

Hrannar Björn Arnarsson

Virðingarfyllst
f.h. fjölskylduráðs

Drífa Sigfúsdóttir